

LBRIS

We know
books

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, sector 6,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CARDOȘ, CLAUDIA

Reprezentarea politică a minorității slovace din România /

Claudia Cardoș. - București : Eikon, 2022

Conține bibliografie

ISBN 978-606-49-0681-6

323.1

DTP: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Claudia Cardoș

Reprezentarea politică a minorității slovace din România

E I K O N

București, 2022

Cuprins

Introducere.....	7
------------------	---

CAPITOLUL I

Reprezentarea minorității slovace la nivelul administrației locale	15
---	----

1.1. Regiunea Arad-Banat	17
--------------------------------	----

1.1.1. Implicarea slovacilor în administrația locală din județul Arad .	19
---	----

1.1.2. Orașul Nădlac.....	19
---------------------------	----

1.1.3. Localitățile din județul Arad.....	30
---	----

1.1.4. Implicarea slovacilor în administrația locală din județul Timiș	35
--	----

1.2. Regiunea Bihor - Sălaj	41
-----------------------------------	----

1.2.1. Implicarea slovacilor în administrația locală din județul Bihor	41
---	----

1.2.2. Municipiul Marghita	42
----------------------------------	----

1.2.3. Municipiul Salonta	42
---------------------------------	----

1.2.4. Municipiul Aleșd	43
-------------------------------	----

1.2.5. Municipiul Oradea	45
--------------------------------	----

1.2.6. Localitățile din județul Bihor.....	46
--	----

1.2.7. Implicarea slovacilor în administrația locală din județul Sălaj.....	62
--	----

1.3. Județele Satu Mare și Caraș Severin.....	66
---	----

1.3.1. Implicarea slovacilor în administrația locală din județul Caraș Severin	66
---	----

1.3.2. Implicarea slovacilor în administrația locală din județul Satu Mare.....	67
--	----

Concluzii	68
-----------------	----

Analiza activității parlamentare UDSCR din 1990 până în anul 2020.....	71
2.1. Contextul național.....	72
2.2. Legea electorală după 1989	74
2.3. Evoluția sistemului de vot în România, la alegerile parlamentare după 1989	75
2.4. Istoria UDSCR	80
2.5. Starea juridică actuală.....	84
2.6. Alegerile parlamentare și alegerile municipale	85
2.6.1. Alegerile Parlamentare.....	85
2.6.2. Alegerile municipale	88
2.7. Mecanismul de reprezentare în Parlamentul României	90
2.8. UDSCR în legislatura: 1990 – 1992	90
2.8.1. UDSCR în legislatură: 1992 – 1996	92
2.8.2. UDSCR în legislatură: 1996 – 2000	96
2.8.3. UDSCR în legislatură: 2000 – 2004	99
2.8.4. UDSCR în legislatură: 2004 – 2008	106
2.8.5. UDSCR în legislatură: 2008 – 2012	113
2.8.6. UDSCR în legislatura: 2012 – 2016	124
2.8.7. UDSCR în legislatura 2016 – 2020	141
Concluzii	147
Concluzii	148
Bibliografie.....	153

Introducere

Minoritățile reprezintă un subiect sensibil pentru orice țară din această lume, inclusiv pentru România. La nivel mondial, minoritățile naționale sunt văzute și asociate cu niște grupuri, care sunt recunoscute de către autoritățile naționale. Aceste grupuri sunt formate din oameni uniți de mai mulți factori comuni, cum ar fi etnia, cultura, limba etc. Toate acestea fiind distincte de majoritatea populației care se regăsește pe teritoriul statului respectiv.

Oamenii care aparțin unui grup distinct de majoritate au o voință puternică de a-și păstra identitatea, cultura, tradițiile sau limba. În statele contemporane nouă, datorită marilor migrații, războaie sau alte evenimente semnificative care au influențat în mod decisiv istoria, în interiorul unui stat au ajuns să conviețuiască alături de populația majoritară și foarte multe popoare aflate în minoritate.

În România, alături de comunitatea românească trăiesc 18 minorități etnice: maghiari, romi, germani, ucraineni, ruși, lipoveni, evrei, turci, tătari, armeni, bulgari, sârbi și croați, cehi și slovaci, polonezi, greci, albanezi, italieni.

Cea mai numeroasă minoritate aflată pe teritoriul României este minoritatea maghiară, dacă ne raportăm la cifrele prezentate în cel mai recent recensământ, din anul 2011, nu mai puțin de 1.227.634¹ de persoane s-au declarat de etnie maghiară. Cu toate acestea, conform datelor neoficiale cea mai mare minoritate din România este minoritatea romă. Cea mai mică minoritate din

¹ Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: *Tab13. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune*. Institutul Național de Statistică din România, iulie 2013, accesat în 12.12.2018.

Capitolul I.

Reprezentarea minorității slovace la nivelul administrației locale

Căderea regimului comunist în anul 1989 reprezintă un eveniment plin de însemnătate pentru societatea din România dar și pentru viața politică românească. Schimbarea regimului a produs schimbări importante în organizarea scenei politice românești. Modificările la nivelul legislației privind organizațiile politice sunt favorabile minorităților naționale, astfel, „imediat după 1989 slovacii se organizează împreună cu minoritatea cehă din România și formează Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România”⁹.

Prin această organizație politică minoritatea slovacă și cehă din România participă la alegerile locale și parlamentare încă de la înființare și până în prezent. Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România reușește în fiecare mandat să trimită un reprezentant în Camera Deputaților din Parlamentul României, să obțină mandate de primar în orașe și localități dar și posturi de consilieri locali.

Prăbușirea regimului comunist de la Berlinul de Est și până la Moscova a adus „un val de euforie și optimism care a cuprins întreg Bătrânul Continent”¹⁰ și a produs schimbări radicale la nivelul comunităților, granițele spre vest se deschid, economia

⁹ Ștefanko, Ondrej, *Despre slovacii din România*, Ed. Societății Culturale și Științifice “Ivan Krasko”, Nadlac, 2004, p. 82.

¹⁰ Lansford, Tom. „*History of Communism*”. *Communism. Political Systems of the World (în engleză)*. Marshall Cavendish, Cavendish Square Publishing 2007, p. 24–25.

planificată dispăre și face loc economiei de piață, acestea sunt doar câteva schimbări aduse de noul regim, un regim democratic precum cel al țărilor aflate în Vestul Europei. În acest context dorim să aflăm cum a reușit să se organizeze comunitatea de slovaci din România și ce rol au jucat liderii comunității slovace la nivelul administrației locale.

Obiectivul principal este reprezentat de identificarea aportului minorității slovace în societatea românească și a modului în care aceasta a reușit să se integreze la nivel politic. Un alt obiectiv este reprezentat de identificarea modului prin care minoritatea slovacă s-a organizat din punct de vedere politic și a reușit să fie în permanență reprezentată la nivelul administrației locale. De asemenea, ne propunem să identificăm deciziile care s-au luat în legătură cu minoritatea slovacă la nivelul administrației locale.

Metoda de cercetare utilizată pentru acest capitol este cantitativă prin colectarea cifrelor cu privire la evoluția demografică a minorității slovace, și culegerea informațiilor de la Primării și UDSCR cu privire la numărul aleșilor locali de etnie slovacă.

În acest studiu de caz analizăm toate localitățile și orașele care conform Recensământului din 2011¹¹ au peste 50 de locuitori de etnie slovacă. Am pornit de la premiza că Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România s-a organizat foarte bine și a reușit să obțină mandate de primar și mandate în consiliile locale încă de la înființare. Vom urmări pe de o parte să analizăm statistic modul în care a fluctuat numărul primarilor și numărul consilierilor locali din 1989 până în prezent, dar și acțiunile acestora la nivel local sau județean în privința promovării minorității slovace.

În vederea realizării acestei analize am solicitat Uniunii Democrate a Slovacilor și Cehilor din România și Primăriilor informații cu privire la etnicii slovaci care au ocupat posturi de primar, viceprimar sau consilier local.

¹¹ Rezultatele finale ale Recensământului din 2011.: „Tab13. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune”. Institutul Național de Statistică din România, iulie 2013, accesat în 12.12.2018.

În structurarea capitolului am ales să analizăm implicarea minorității slovace în administrația locală prin alegerea în funcții publice în 3 regiuni. Prima regiune este Arad-Banat, a doua regiune este Bihor – Sălaj, aceste regiuni fiind formate din raționamente istorice dar și geografice. În ambele regiuni slovacii s-au așezat aproximativ în aceeași perioadă, iar geografic, județele care formează cele două regiuni sunt județele învecinate. Ultima regiune este formată din județele Satu Mare și Caraș Severin, am ales să analizez cele două județe în ultima regiune dintr-un raționament demografic, în ambele județe numărul populației de etnie slovacă este unul mic.

1.1. Regiunea Arad-Banat

Minoritatea slovacă de pe teritoriul României se află în regiunea de vest a țării, zona Banatului, Câmpia de Vest și o parte din Bucovina. Slovacii au ajuns pe teritoriul Transilvaniei acum mai bine de 200 de ani și în două zone așezarea slovacă și-a menținut continuitatea. Aceste zone marchează județele Arad și Timiș, dar și județele Bihor și Sălaj.

Slovacii s-au stabilit și în alte zone ale României, putem aminti în acest sens județele Satu Mare, Maramureș, Caraș Severin sau Suceava. Dar aici din cauza dezvoltării istorice complexe așezarea slovacă aproape a dispărut. Așa cum am menționat anterior, regiunea Arad-Timiș și regiunea Bihor-Sălaj sunt zonele unde minoritatea slovacă a rezistat până în prezent.

Colonizarea slovacă a avut loc de la jumătatea secolului al XVIII-lea, într-un moment când zonele menționate mai sus făceau parte din Imperiul Habsburgic. Având în vedere că satele și regiunile unde au ajuns coloniștii slovaci făceau parte din același stat, putem spune că a fost o migrare internă. Zonele locuite de slovaci au devenit parte a României după Primul Război Mondial ca urmare a prăbușirii Imperiului Austro-Ungar și unirea Transilvaniei și Bucovinei cu România.

Colonizarea zonelor a fost una independentă de alta, migrația a avut loc în mai multe valuri, astfel așezările slovace în funcție de zonă au fost mai mult sau mai puțin compacte. Regiunile și minoritatea slovacă au evoluat diferit, astfel, voi analiza separat cele două zone importante: Arad-Banat și Bihor-Sălaj, și o altă analiză a comunităților de slovaci aflate în alte zone.

Minoritatea slovacă este o minoritate importantă în peisajul societății românești. În ceea ce privește minoritățile, încă de la alegerile din 1990 acestea au făcut parte din viziunea structurii aflate la putere. Astfel, prin legea 92/1990 au existat mai multe articole care făceau referire la minoritățile naționale în contextul alegerilor parlamentare. Astfel, art. 4 prevede următoarele: „Reprezentarea populației de toate naționalitățile în parlament se asigură pe baza sistemului de repartizare proporțională a mandatelor rezultate în urma votării, în condițiile prezentului decret-lege.

Organizațiile reprezentând minoritățile naționale înregistrate la data adoptării prezentului decret-lege, care nu întrunesc numărul de voturi necesar pentru a avea, potrivit alin. 1, un mandat în Adunarea Deputaților, au dreptul la un mandat de deputat.”¹² Art. 76 lit. H prevede următoarele: „organizațiile reprezentând minoritățile naționale care potrivit art. 71 nu au obținut niciun mandat de deputat; numele și prenumele primului candidat de pe lista acestor organizații care a întrunit cel mai mare număr de voturi și care, potrivit art. 4 alin. 2, va primi calitatea de deputat.”¹³

Slovacii au fost reprezentați încă din primul legislativ românesc după căderea comunismului, printr-o organizație împreună cu cehii: Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România. Uniunea slovacilor și cehilor din România nu a participat doar la alegerile parlamentare, acesta a participat și la alegerile locale. În continuare, voi analiza evoluția minorității slovace în localitățile unde se regădesc mai mult de 50 de persoane, care conform recensământului din 2011

¹² http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.http_act_text?id=7528, consultat la data de 09.07.2018, ora 17:39

¹³ Ibidem

au declarat că fac parte din minoritatea slovacă. Mă voi concentra pe o analiză a documentelor aflate în arhivele primăriilor cu privire la decizii care aveau în prim plan minoritatea slovacă începând cu anul 1990 și până în anul 2020.

O parte semnificativă din populația slovacă de pe teritoriul României locuiește în orașe, astfel, mă voi concentra în continuare să analizez evoluția minorității slovace în România prin prisma deciziilor luate în consiliile locale ale orașelor unde se găsesc slovaci, să aflu dacă reprezentanți ai minorității s-au implicat politic candidând la alegerile locale sau dacă au făcut parte din corpul membrilor de consilii locale.

1.1.1. Implicarea slovacilor în administrația locală din județul Arad

1.1.2. Orașul Nădlac

Migrația în județul Arad a avut loc în ultima etapă a migrației slovacilor pe teritoriul Transilvaniei. În zonele nepopulate din sudul Ungariei de atunci, au ajuns și alte popoare: „maghiari, sârbi, germani, și într-o mică măsură români, în aceste condiții localitățile nou-populate erau diversificate din punct de vedere etnic”¹⁴. În majoritatea cazurilor slovacii nu au înființat localități noi, ci s-au mutat în cele deja existente. Un exemplu în acest sens este orașul Nădlac. Conform datelor istorice, prima atestare documentară a orașului Nădlac este din data de „11 martie 1313 când regăsim orașul amintit sub numele de Noglog într-un testament”¹⁵.

Având în vedere poziția sa geografică, situat la extremitatea de vest a țării, în Câmpia de Vest, orașul Nădlac a avut istoria zbuciumată aflându-se de multe ori în zona de conflict a mai multor

¹⁴ Jakab, Albert, Zsolt - Peti, Lehel (eds.), *op. cit.*, p. 305.

¹⁵ Petru Țiucra, Pribeagul, *Pietre rămase*, București: Imprimeria Căilor Ferate Române, 1936, reeditat Arad: Editura Ramira, 2008, p 256.

popoare. La începutul secolului XIX, când Nădlacul este colonizat de slovaci¹⁶, are loc o etapă foarte importantă în dezvoltarea orașului, acesta fiind ridicat la rang de comună urbană.

De-a lungul anilor minoritatea slovacă aflată în orașul Nădlac a fost una importantă din punct de vedere numeric, iar acest lucru nu s-a schimbat nici în zilele noastre.

În diagrama de mai jos putem urmări evoluția populației slovace în orașul Nădlac începând cu recensământul din anul 1880¹⁷ și până la ultimul recensământ realizat în România, în anul 2011¹⁸.

Conform ultimului recensământ din 2011, populația slovacă din orașul Nădlac numără 3.107 locuitori¹⁹, adică 42,97% din totalul populației orașului. Un număr atât de mare de slovaci nu am mai întâlnit în nici un alt oraș din România. Conform datelor oficiale, în orașul Nădlac întâlnim 44,34% români, 42,97% slovaci, 4,93%

¹⁶ Jakab, Albert, Zsolt - Peti, Lehel (eds.), *op. cit.*, p. 305.

¹⁷ „Hungarians in Transylvania between 1870 and 1995”, disponibil la: <http://www.kia.hu/konyvtar/erdely/supplem.htm>, accesat în 20 iulie 2018.

¹⁸ Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab13. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune”. Institutul Național de Statistică din România, iulie 2013, accesat în 19.12.2019.

¹⁹ Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab13. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune”. Institutul Național de Statistică din România, iulie 2013, accesat în 19.12.2019.

romi, 4,12% nu au declarat nici o etnie, 2,4% sunt maghiari și alte etnii într-un număr mult mai mic în proporție de 1,21%.²⁰

Din punct de vedere confesional în orașul Nădlac întâlnim „42,64% ortodocși, 12,71 romano-catolici, 4,35 penticostali, 1,9% greco-catolici, 32,07% luterani, 4,23% nu și-au declarat religia iar 2,06% au alte religii”²¹. Observăm prin analizarea cadrului confesional din orașul Nădlac importanța minorității slovace, prin procentul mare de greco-catolici și romano-catolici. De altfel, pe teritoriul orașului Nădlac regăsim Biserica Evanghelică Luterană slovacă care datează din anul 1812²².

Orașul Nădlac este administrat de un primar și un consiliu local compus din 15 consilieri. La ultimele alegeri din anul 2020 primarul admis a fost independent, numele acestuia este Ioan-Radu Mărginean. În consiliul local aflat din 15 membri, întâlnim 4 consilieri, care fac parte din Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România.²³

În continuare voi prezenta deciziile luate în cadrul consiliului local al orașului Nădlac din anul 1990 până în prezent, dacă la administrarea orașului s-a aflat un primar de etnie slovacă și dacă de-a lungul celor 30 de ani s-au regăsit în consiliul local persoane de etnie slovacă.

Din anul 1990 până în prezent au existat mai multe acte de relaționare între orașul Nădlac și localități din Slovacia. Astfel, pot fi date drept exemplu colaborarea dintre Nădlac și Budmerice, încheiată prin Convenția din 20.11.1993²⁴; înfrățirea dintre Nădlac și Krompachy

²⁰ Ibidem.

²¹ Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: Tab12. „Populația stabilă pe sexe, după religie – categorii de localități, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe”. Institutul Național de Statistică din România, iulie 2013, accesat în 12.12.2018.

²² Petru Țiucra, Pribeagul, *Pietre rămase*, București: Imprimeria Căilor Ferate Române, 1936, reeditat Arad: Editura Ramira, 2008, p 256.

²³ „Rezultatele finale ale alegerilor locale din 2020” (Json). Autoritatea Electorală Permanentă. Accesat în 2 noiembrie 2020.

²⁴ Vezi anexa 1 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Macheta

prin H.C.L. nr. 95/23.08.2006²⁵, înfrățirea dintre Nădlac și Brezno prin H.C.L. nr. 89/29.05.2008²⁶, înfrățirea dintre Nădlac și Jelsava realizată prin H.C.L. nr. 107/08.07.2008²⁷, înfrățirea dintre Nădlac și Vychodna realizată prin H.C.L. nr. 108/08.07.2008²⁸.

În consiliul local al orașului Nădlac a existat următorul număr de persoane de etnie slovacă: 1990-1992-2 persoane, 1992-1996-9 persoane, 1996-2000-9 persoane, 2000-2004- 10 persoane, 2004-2008-6 persoane, 2008-2012-5 persoane, 2012-2016-7 persoane, 2016-2020-5 persoane. Alegerea de către populație a unei persoane aparținând minorității slovace a fost realizată între 1996-2000, fiind ales Szuchanski Ștefan. De asemenea, acesta a fost ales și în perioada 2000-2004.²⁹

Perioada	Numarul consilierilor de etnie slovacă
1990-1992	2
1992-1996	9
1996-2000	9
2000-2004	10
2004-2008	6
2008-2012	6
2012-2016	5
2016-2020	7

Tabelul 1. Sursa: Arhiva orașului Nădlac

privind stadiul documentului de cooperare - Comuna Budmerice din Slovacia.

²⁵ Vezi anexa 2 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Macheta privind stadiul documentului de cooperare - Orașul Krompacky din Slovacia.

²⁶ Vezi anexa 3 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Macheta privind stadiul documentului de cooperare - Orașul Brezno din Slovacia.

²⁷ Vezi anexa 4 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Macheta privind stadiul documentului de cooperare - Orașul Jelsava din Slovacia.

²⁸ Vezi anexa 5 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Macheta privind stadiul documentului de cooperare - Comuna Vychodna din Slovacia.

²⁹ Vezi anexa 6 - Răspunsul Primăriei Orașului Nădlac (numarul 3514 din 28.05.2019).

În ceea ce privește cooperarea dintre Nădlac și comuna Budmerice din Slovacia documentul de cooperare a fost reprezentat de Convenție de parteneriat și colaborare între orașul Nădlac, județul Arad din România și comuna Budmerice din Slovacia.

În ceea ce privește proiectele comune demarate între Nădlac și Budmerice sunt prevăzute următoarele acțiuni:

- Informare și comunicare la standarde europene în zona transfrontalieră Nădlac-Totkomlos, (obiect proiect: crearea unui site de știri comun Nădlac-Totkomlos – www.nt-tv.eu). Valoarea proiectului a fost 70.500 EUR, aport 2% (sustenabilitate)³⁰;

- Creșterea responsabilității față de mediu în vederea școlărilor (obiect proiect: organizarea unei tabere școlare pe baza unui concurs privind probleme de mediu și achiziții echipamente audio-video) valoarea proiectului a fost 58.000 EUR, aport 2% (sustenabilitate)³¹;

- pregătirea construcției drumului de legătură Nădlac-Csanadpalota (obiect proiect: elaborarea studiilor necesare construcției drumului de legătură Nădlac-Csanadpalota), valoarea proiectului a fost 51.500 EUR, aport 2% (sustenabilitate).

- Construcția drumului de legătură transfrontalier Nădlac-Csanadpalota (obiect proiect: realizarea a 5,2 km de drum, respectiv amenajare accese și trotuare pe strada Vasile Lucaciu), valoarea proiectului a fost 5.638.346,56 EUR, aport 2% (sustenabilitate)³²;

- Măsuri comune pentru îmbunătățirea prevenirii riscurilor și managementul dezastrelor în zona transfrontalieră Nădlac-Pecica-Battonya (obiect proiect: achiziție utilaje, echipamente și autospecială pompieri), valoare proiect 1.208.264 EUR, aport 2% (proiect depus și respins)³³.

- cooperare între instituții Nădlac-Sântana-Elek-Doboz (obiect proiect: modernizare sală ședințe din cadrul Primăriei

³⁰ Vezi anexa 1 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Macheta privind stadiul documentului de cooperare - Comuna Budmerice din Slovacia.

³¹ Ibidem.

³² Ibidem.

³³ Ibidem.

orașului Nădlac), valoare proiect 296.890 EUR, aport 2% (pre contractare);

- consolidarea cooperării între Nădlac și Totkomlos în rândul tinerilor și pensionarilor (obiect proiect: amenajare spații de cazare la mansardă în clădirea IAS), valoare proiect 72.580 EUR, aport 2% (lista de rezerve)³⁴.

Au avut loc schimburi de experiență între structurile administrative aflate în coordonarea celor două părți semnatare ale documentului de cooperare din România și Slovacia, respectiv s-a desfășurat schimb de experiență în domeniul culturii – piese de teatru și schimb de experiență în domeniul agriculturii/cultivare viță de vie, producere vinuri.

Au fost organizate vizite/întâlniri/evenimente la nivelul structurilor administrative, respectiv întâlniri de lucru în cadrul festivităților organizate cu ocazia zilei orașului/comunei, evenimente culturale. În ceea ce privește implicarea UAT-urilor în relația dintre Nădlac și Budmerice poate fi subliniat faptul că a avut loc sprijin reciproc în domeniul tehnicii de interpretare a principiilor artistice, arta *actorului*, artă dramatică, preocuparea de desăvârșire a *tehnicii de interpretare* scenică; sprijin în vederea organizării unor festivaluri culinare și de tradiții locale, degustări de vinuri; propagarea activității a unui ONG cu obiect principal de activitate „grădinărit”, întreținere culturi pomi fructiferi, legume.

În ceea ce privește înfrățirea dintre Nădlac și Krompachy au avut loc aceleași proiecte ca în cazul înfrățirii dintre Nădlac și comuna Budmerice. S-au realizat schimburi de experiență în domeniul educației și în domeniul cultural, artistic, privind promovarea tradițiilor.

Au existat întâlniri de lucru în cadrul festivităților organizate cu ocazia zilei orașului/comunei, evenimente culturale, târguri. S-a realizat proiectul „Analiză comparativă între sistemul de învățământ românesc și sistemul de învățământ slovac și sprijin în organizarea de

³⁴ Ibidem.

târguri culinare, prezentare produse tradiționale specifice ținutului de jos (comunități slovace din Ungaria și România)³⁵.

Înfrățirea dintre orașul Nădlac și Krompachy are la bază Acordul de înfrățire între orașul Nădlac (România) și orașul Krompachy (Republica Slovacă). Prin acest acord cele două orașe se declară orașe înfrățite. Părțile vor dezvolta relații de colaborare, potrivit competențelor de care dispun, cu respectarea legislației română și slovacă, precum și a tratatelor internaționale la care România și Republica Slovacă sunt parte. Cooperarea se va desfășura în următoarele domenii³⁶:

- Administrație publică locală. Urbanism.
- Educație, cultură, sport.
- Economie, comerț, investiții, agricultură, turism.

În ceea ce privește înfrățirea dintre Nădlac și Brezno s-au realizat schimb de experiență în domeniul culturii – piese de teatru, schimb de experiență în domeniul învățământului, schimb de experiență în domeniul social, proiectul comun dintre orașul Nădlac – Brezno Novy Bydzov având ca obiect: tipărirea unui calendar cu rețete culinare tradiționale specifice fiecărei localități³⁷.

A fost acordat sprijin reciproc în domeniul tehnicii de interpretare a principiilor artistice, arta *actorului*, artă dramatică, preocuparea de desăvârșire a *tehnicii de interpretare* scenică, analiză comparativă între sistemul de învățământ românesc și sistemul de învățământ slovac, sprijin în vederea organizării unor festivaluri culinare și de tradiții locale, propagarea produselor tradiționale slovacești din Nădlac³⁸.

Înfrățirea dintre Nădlac și Jelsava a avut în vedere schimbul de experiențe în domeniul educației-tabere școlare, schimbul de

³⁵ Vezi anexa 2 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Macheta privind stadiul documentului de cooperare - Orașul Krompachy din Slovacia.

³⁶ Ibidem.

³⁷ Vezi anexa 3 - Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Macheta privind stadiul documentului de cooperare - Orașul Brezno din Slovacia.

³⁸ Ibidem.